

Додаток
до рішення селищної ради

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення селищної ради
13 лютого 2026 року
№4-64/2026

ПРОГРАМА
підтримки, розвитку сімейних форм виховання та
функціонування патронатних родин на території Теофіпольської
територіальної громади на 2026-2027 роки

1. Паспорт

1	Ініціатор розроблення	Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області
2	Розробник Програми	Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області
3	Відповідальний виконавець Програми	Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області
4	Учасники Програми	Теофіпольська селищна рада, сектор «Служба у справах дітей» Теофіпольської селищної ради
5	Термін реалізації Програми	2026-2027 роки
5.1	Етапи виконання Програми	I етап 2026 рік II етап 2027 рік
6	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Селищний бюджет, інші джерела, не заборонені законодавством
7	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього грн у тому числі:	100 000, 0
7.1	селищний бюджет	100 000,0
7.2	інші джерела, не заборонені законодавством	-
8	Головний розпорядник коштів	Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Патронат над дитиною – це тимчасовий догляд, виховання та реабілітація дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин (стаття 252 Сімейного кодексу України). Метою патронату є забезпечення права кожної дитини, яка опинилася в складних життєвих обставинах, виховуватися у сприятливому та безпечному сімейному середовищі шляхом відновлення здатності батьків (осіб, які їх замінюють) опікуватися дитиною та виховувати її, а в разі неможливості – вчинення заходів щодо захисту дитини та прийняття рішень щодо її влаштування до постійної форми сімейного виховання, яка найбільше відповідає потребам дитини.

Захист дітей є системою заходів правового, організаційного, фінансового плану, спрямованою на забезпечення безпеки їх повсякденного життя і призначеною для здійснення допомоги дітям, які через різні обставини залишились позбавленими (повністю або частково) тих пільг і послуг, які необхідні для їх нормального розвитку. Одним із критеріїв стану захисту прав дитини є численність дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, дітей, які знаходяться у складних життєвих обставинах.

Дітям, які не мають можливості виховуватися в біологічній родині, держава законодавчо гарантує право на сімейне виховання шляхом розвитку сімейних форм їх влаштування, забезпечує пріоритет сімейного виховання та створює умови для їх розвитку, надаючи сім'ям, які приймають на виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, матеріальну та соціальну підтримку.

Для вирішення соціально-правових питань потрібна комплексна система заходів, спрямована на підтримку дітей, які потребують захисту з боку громади, чим і зумовлена необхідність розробки, прийняття та виконання програми підтримки та розвитку сімейних форм виховання на території Теофіпольської селищної ради на 2026-2027 роки (далі – Програма).

Необхідність розроблення Програми обумовлена загостренням соціально – економічних проблем вразливої категорії громадян. На сьогодні Україна має добре розвинену систему соціальних виплат, які мають на меті підтримати вразливі верстви населення. Але, поряд з цим, залишається актуальною та важливою система нематеріальної підтримки родини, зокрема: попередження сімейного неблагополуччя, посилення відповідальності батьків за виховання дітей, відновлення виховної функції сім'ї та повернення до біологічних сімей дітей після перебування у закладах державного утримання.

Актуальність проблем дитинства для перспективи розвитку держави разом із завданням посилення результативності позитивних процесів у цій сфері обумовлюють необхідність вироблення якісно нового підходу щодо забезпечення дітям нашої громади повноцінного розвитку відповідно до їх потреб, докорінних змін у механізмах співпраці органів влади і громадськості.

3. Визначення мети Програми

Метою програми є забезпечення захисту прав дитини, яка через складні життєві обставини тимчасово не може проживати разом з батьками/законними представниками, надання їй та її сім'ї послуг, спрямованих на повернення у сім'ю відповідно до найкращих інтересів дитини.

Пріоритетними напрямками в реалізації заходів Програми визначено:

удосконалення діяльності органів опіки та піклування в напрямку раннього виявлення сімей з дітьми, які перебувають в складних життєвих обставинах, надання їм необхідної соціальної підтримки, спрямованої на підвищення рівня їх соціальної захищеності;

тимчасове влаштування дітей, що опинились у складних життєвих обставинах або залишилися без батьківського піклування у родину патронатного вихователя;

удосконалення механізму взаємодії місцевих органів влади з питань здійснення контролю за умовами утримання і виховання дітей у сім'ях, де батьки неналежним чином виконують свої батьківські обов'язки; підтримка патронатних родин.

Прийняття цієї Програми дозволить виконати п.12 постанови Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2021 року № 893 «Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною» і дасть змогу патронатному вихователю при влаштуванні дітей в родину своєчасно забезпечити потреби дитини, до моменту отримання державної соціальної допомоги.

Відповідно до зазначеної постанови, виконавчий орган селищної ради протягом п'яти робочих днів після укладення договору про умови запровадження патронату нараховує з відповідного місцевого бюджету поворотну фінансову допомогу (далі — резервні кошти), що виплачується патронатному вихователю для своєчасного забезпечення догляду, виховання та реабілітації дитини (далі — потреб дитини), влаштованої до сім'ї патронатного вихователя, до моменту отримання державної соціальної допомоги.

Сума резервних коштів повинна відповідати встановленому розміру соціальної допомоги з розрахунку одночасного влаштування до сім'ї патронатного вихователя двох дітей і становить 2,5 прожиткового мінімуму на кожну дитину відповідного віку (до шести років та від шести до 18 років).

Резервні кошти перераховуються на особовий рахунок патронатного вихователя, відкритий у відповідній банківській установі для отримання соціальної допомоги на утримання дитини у сім'ї патронатного вихователя, та є перехідним залишком, який використовується патронатним вихователем для задоволення потреб наступної дитини, влаштованої до сім'ї патронатного вихователя, чи у разі затримки виплат соціальної допомоги і поновлюється патронатним вихователем таким чином, щоб перед наступним влаштуванням дитини до сім'ї патронатного вихователя на відповідному рахунку сума цього резерву дорівнювала сумі попередньо виплаченої поворотної фінансової допомоги.

Умови надання, використання та повернення резервних коштів регулюються договором про умови запровадження патронату. Фінансове

забезпечення заходів Програми здійснюється коштом місцевого бюджету. Обсяг фінансування Програми визначається Законом України «Про державний бюджет України на 2026 рік» та з урахуванням змін, що вносяться до Закону України «Про прожитковий мінімум» від 15 липня 1999 року № 966-XIV. Даний закон дає визначення прожитковому мінімуму, закладає правову основу для його встановлення, затвердження та врахування при реалізації державою конституційної гарантії громадян на достатній життєвий рівень.

4. Обґрунтування шляхів та засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

Основними шляхами і напрямками реалізації Програми є:

Протягом 2026-2027 роки планується реалізувати завдання та здійснити такі заходи:

- 1) Сектору «Служба у справах дітей» Теофіпольської селищної ради:
 - впровадження послуги патронату над дитиною у Теофіпольській територіальній громаді;
 - розвивати форми роботи з батьками дітей, які влаштовані до патронатних родин та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей;
 - розширювати спектр послуг для дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, та їх батьків;
 - популяризація послуги патронату над дитиною серед жителів територіальної громади;
 - забезпечити доступ населення до повної та об'єктивної інформації з питань влаштування дітей, що опинились у складних життєвих обставинах, у патронатні родини використовуючи можливості інтернет-ресурсів та ЗМІ.

5. Перелік завдань Програми та результативні показники

Реалізація Програми сприятиме:

- 1) запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності дітей, а саме:
 - своєчасно виявляти дітей, які залишились без догляду або піклування батьків, безпритульних та покинутих батьками дітей, забезпечувати їх влаштування до патронатних сімей;
- 2) удосконалення процесу реабілітації бездоглядних та безпритульних дітей та їхніх сімей, дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, а саме:
 - впровадження послуги патронату над дитиною в Теофіпольській територіальній громаді;
 - розвивати форми роботи з батьками дітей, які влаштовані до патронатних родин;
- 3) популяризація послуги патронату над дитиною серед жителів територіальної громади, для чого:
 - забезпечити доступ населення до повної та об'єктивної інформації з питань влаштування дітей, що опинились у складних життєвих обставинах, у патронатні родини використовуючи можливості інтернет-ресурсів та ЗМІ.

6. Напрямки діяльності та ресурсне забезпечення Програми

Напрямки діяльності та заходи Програми наведені в додатку 1 до Програми.

Ресурсне забезпечення Програми наведено в додатку 2 до Програми.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію роботи з виконання напрямків діяльності та заходів Програми здійснює сектор «Служба у справах дітей» Теофіпольської селищної ради Хмельницького району Хмельницької області.

Контроль за виконанням цієї Програми здійснює Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області її виконавчий комітет та постійні комісії Теофіпольської селищної ради Хмельницького району Хмельницької області.

Контроль за використанням бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення виконання Програми, здійснюється в порядку, встановленому бюджетним законодавством України.

**Завідуючий сектору
«Служба у справах дітей»
Теофіпольської селищної ради
Хмельницького району
Хмельницької області**

Оксана ФЕДОРЧУК